

Vrouwen minder vaak economisch zelfstandig dan mannen

Iets minder dan 6 op de 10 vrouwen op beroepsactieve leeftijd kan beschouwd worden als economisch zelfstandig. Dat wil zeggen dat zij een eigen inkomen hebben gelijk aan of hoger dan het minimumloon. Bij de mannen gaat het om ruim 7 op de 10. Van de vrouwen van 50 tot 64 jaar is ongeveer de helft economisch zelfstandig, bij de laaggeschoolde vrouwen slechts 1 op de 5. Dat blijkt uit de gegevens van de Vlaamse Gendermonitor die recent werd gepubliceerd door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en de Studiedienst Vlaamse Regering (SVR).

De Vlaamse Gendermonitor groepeert tal van indicatoren over de maatschappelijke positie en participatie van mannen en vrouwen in Vlaanderen. Op verschillende indicatoren bestaat er weinig of geen verschil meer tussen mannen en vrouwen of is de achterstandspositie van vrouwen zelfs omgebogen in een voorsprong. Zo zijn vrouwen vandaag in alle leeftijdsgroepen tot 55 jaar hoger geschoold dan mannen. Dat vertaalt zich echter niet in een hogere arbeidsdeelname of verloning van vrouwen. De werkzaamheidsgraad van vrouwen ligt nog steeds onder die van mannen. Vrouwen zijn oververtegenwoordigd in lagere functies, mannen in hogere. Deze situatie is in het afgelopen decennium niet fundamenteel gewijzigd. Mannen werken ook aanzienlijk minder deeltijds dan vrouwen en het aandeel deeltijds werkende mannen is de voorbije 10 jaar slechts beperkt gestegen. Dit alles resulteert in een lagere verloning: de loonkloof tussen voltijds werkende mannen en vrouwen bedraagt anno 2015 nog steeds 7,5%.

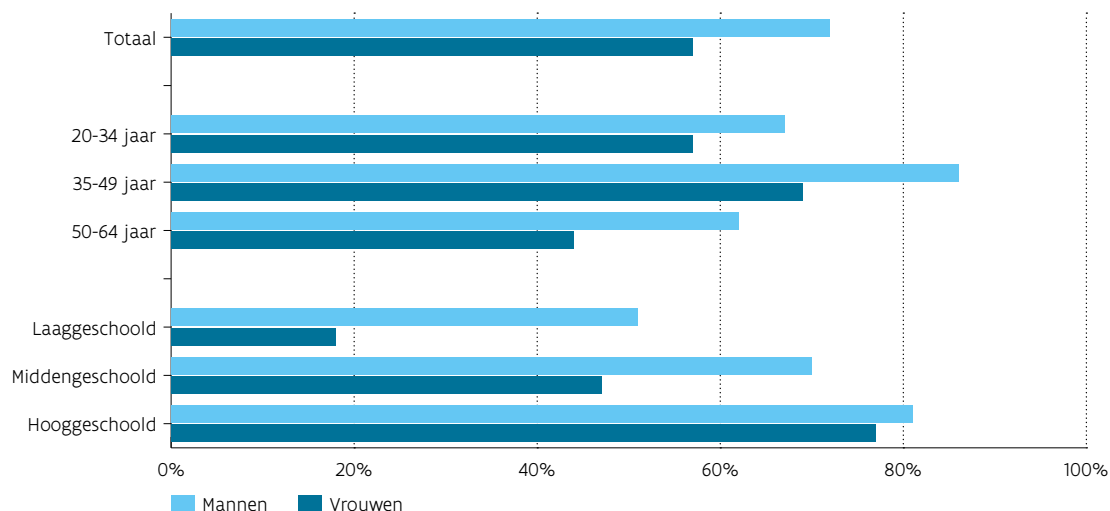
De lagere arbeidsdeelname en verloning van vrouwen heeft ook invloed op de mate waarin vrouwen economisch zelfstandig zijn. Iemand wordt als economisch zelfstandig beschouwd als hij of zij op indi-

vidueel niveau kan beschikken over een jaarinkomen uit bezoldigde arbeid (loon, premies en andere voordelen) of uit zelfstandige activiteit dat hoger ligt dan het inkomen van iemand die gedurende een jaar voltijds aan het gewaarborgd minimumloon werkt. Er wordt daarbij geen rekening gehouden met het inkomen van de eventuele aanwezige partner of andere leden van het huishouden, noch met inkomen uit uitkeringen of inkomen vergaard op gezinsniveau (inkomen uit onroerende goederen, uit vermogen of overdrachten tussen gezinnen). Deze indicator geeft zo een inschatting van de mate waarin personen al dan niet economisch afhankelijk zijn van de partner, van andere gezinsleden of van sociale transfers. Bij de berekening van de cijfers worden alle personen op beroepsactieve leeftijd meegenomen, zowel de personen die actief zijn op de arbeidsmarkt als de personen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt.

Op basis van de gegevens van de meest recente EU-SILC-survey (survey van 2016 die betrekking heeft op het inkomen van 2015) kunnen 72% van de mannen en 57% van de vrouwen tussen 20 en 64 jaar beschouwd worden als economisch zelfstandig. Een vergelijkbare berekening op basis

Economisch zelfstandige mannen en vrouwen

Aandeel economisch zelfstandige mannen en vrouwen (20-64 jaar) naar leeftijd en opleiding, surveyjaar 2016 (inkomen 2015), Vlaams Gewest, in %

Bron: EU-SILC ADS, bewerking SVR.

van de EU-SILC-survey van 2006 (inkomen 2005) geeft respectievelijk 73% en 50% economisch zelfstandige mannen en vrouwen. Het verschil tussen mannen en vrouwen is in deze periode dus afgenomen door een toename van het aandeel economisch zelfstandige vrouwen.

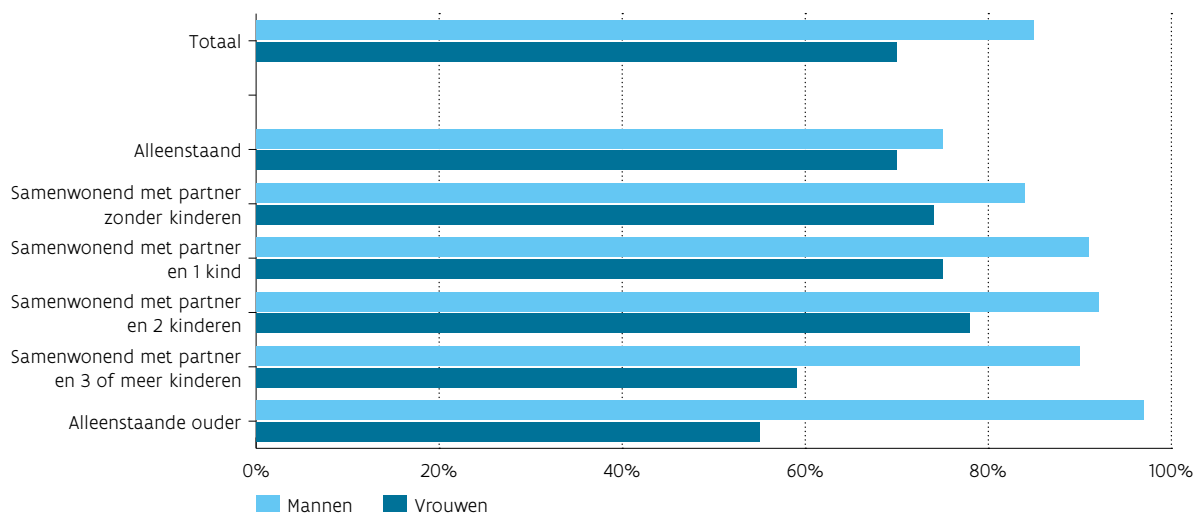
In alle leeftijdsgroepen ligt het aandeel economisch zelfstandigen duidelijk hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. Het verschil is het kleinst bij de 20-34-jarige mannen en vrouwen (respectieve-

lijk 67% en 57%). Bij de vrouwen van 50 tot 64 jaar is minder dan de helft economisch zelfstandig (44%).

Opgesplitst naar opleidingsniveau blijft het verschil tussen de hooggeschoolde mannen en vrouwen beperkt (respectievelijk 81% en 77%). Bij de midden- en laaggeschoolden is er wel een duidelijk verschil: bij de laaggeschoolde mannen is ongeveer de helft economisch zelfstandig (51%), bij de laaggeschoolde vrouwen gaat het slechts om 18%.

Economisch zelfstandigen naar gezinssituatie

Aandeel economisch zelfstandige mannen en vrouwen (25-49 jaar) naar gezinssituatie, surveyjaar 2016 (inkomen 2015), Vlaams Gewest, in %

Bron: EU-SILC ADS, bewerking SVR.

Het aandeel economisch zelfstandigen varieert ook met de gezinssamenstelling, maar ligt bij de personen van 25 tot 49 jaar telkens duidelijk hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. Het verschil tussen mannen en vrouwen is het kleinst bij de alleenstaanden (respectievelijk 75% en 70%) en het grootst bij de eenoudergezinnen (respectievelijk 97% en 55%) en de grote gezinnen (respectievelijk 90% en 59%).

De Vlaamse Gendermonitor kan u via volgende link downloaden: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/vlaamse-gendermonitor-2016>

Hoe gemeten?

De 'European Union Statistics on Income and Living Conditions' (EU-SILC) is een door Eurostat gecoördineerde en in België door de Algemene Directie Statistiek (ADS) van de FOD Economie uitgevoerde enquête naar inkomens en andere levensomstandigheden (<http://statbel.fgov.be/silc>). Voornaamste doel van deze bevraging is binnen de Europese Unie te komen tot vergelijkbare indicatoren op vlak van inkomen, armoede en sociale insluiting. Het betreft een enquête die wordt afgenomen bij een steekproef van private huishoudens uit het Rijksregister, waarbij de referentiepersoon van het huishouden (gezinshoofd) wordt geïnterviewd evenals elk huishoudlid van 16 jaar en ouder. Bij de EU-SILC-survey van 2016 werden in het Vlaamse Gewest in totaal via de huishoud- en individuele vragenlijst gegevens verzameld voor 7.188 personen. De in deze SVR-st@t gepresenteerde resultaten werden berekend door de Studiedienst van de Vlaamse Regering op basis van een door ADS aangeleverd databestand.

Meer info

Jo Noppe
Studiedienst Vlaamse Regering
Departement Kanselarij en Bestuur
02 553 47 59
jo.noppe@kb.vlaanderen.be

